तालम् ली तुरज्ञी च मुख्यी चीतं पलाई कम्।
जातीपलच कक्कीलं लवज्ञचित कार्यकम्।
भालतीच जुलिञ्जच कवार्यं करमं लचम्।
यतेवां कीलमाचाच व्यायसस्य पलद्वयम्।
पलेकं मीरकं छत्वा एकेकं भच्चयेट्ट दिने।
धातुचीखोश्यच्चीख्य बलानलकरं परम्॥
नेत्ररोगेषु सर्वेषु कासचासे च कामले।
प्रमेद्दान् विंग्रतिं इत्यादिकमादित्समोदकः ॥")
विक्रमाकंः, पुं, (विक्रमेख चकं इव।) विक्रमादित्यः। इति केचित्॥ (च्या विक्रमाकंवर्यंनं
धन्द्धाति च्योतिर्विदाभर्यसमाप्ती श्रीकालि-

"वर्षे श्रुतिस्त्रतिविचारविवेकरम्ये श्रीभारते खध्तिसमात-१८० देशपीठे। मत्तीयधुनालतिर्यं चति मालवेन्त्रे श्रीविक्रमार्केनपराजवरे समाधीत्॥" प्रचमं वृषसभायां पिष्टतवर्गा वर्णयति । "प्रकृ: सुवाम् वरक्चिमागिरं युद्ती निवास्तिनोचनहरी घटकपराखः। चान्वेशि सन्ति कवयोश्मर्सिं इपूर्वा वस्येव विक्रमनृपस्य सभासदीश्मी ॥ सत्यो वराइमिडिर: श्रुतसेननामा श्रीवादरायसमितित्यकुमारसिं हा:। श्रीविक्रमार्केन्पसंसदि सन्ति चैते श्रीकानतत्त्वकवयश्वपरे मदादाः ॥ धन्तन्तरिचपणकामरसिं इग्रङ्ग-वेतालभद्रघटखपरकालिदायाः। खाती वराइमिहिरी वृपते: सभायां रक्तानि वे वर्वाचर्न विक्रमस्य ॥" अध परिजनान् वर्णयति। "बरी यस प्रतानि सक्तधराघीषाः सभायां

खुः चंचलारबाइकोटिसमटाः चलाइताः योज्यः।

दैन्द्वा दग्र विस्तृतास भिवनी भट्टास्त्रणा एड्डिनी

वैदश्चा रसचन्द्रमा १६ विषयते श्रीविक्रमः चौरिक्षमः ॥"

च्यास्य चेन्यं वर्षयति । "यस्याराह्मयोजनानि कटके पाहातिकोटि-

न्त्रयम् ६०००००० बाह्यानामयुतायुत्तस्य १००००००० नवते स्विद्या-व्यति-२८३०० हेस्तिनाम् ।

काल-२८३०० शासनाम्। बीकालचचतुर्यं ४०००० विचयिनी यस्यः प्रयासि भवेत्

वीर्थं विक्रमभूपतिर्विजयते नामी धरिकी-तवे।"

व्यास्य भाकप्रवृत्तं दर्भवति ।
"वेनास्मिन् वसुधातवे भूकमवान् सन्ता दिशः चक्ररे इता पञ्चनवप्रमान् ५५५५५५५५ किन्युगे भाकप्रवृत्तः स्ता । श्रीमहित्रमभूभुना प्रतिदिनं सुत्तामशिख्यांगी सप्तीमादापवर्ञ्जनेन विश्वितो धस्मी: सुवर्णा-

वन: ॥"

ष्यास्य दिग्विषयमाह ।
"उद्दामहिवड्दमेकपर तुर्णाटाटवीपावको वल्गहङ्ग सुजङ्गराजगरहो गौड्राब्यकुम्भोद्भवः। गर्ष्णदृगुर्व्णरराजिससुरहरिधारान्यकारार्थमा काम्बोजामुजचन्द्रमा विजयते त्रीविक्रमार्को हृपः॥"

त्रवास्य प्रभुतादिगुणान् वर्णयति ।
"येनाष्णुत्रमञ्जीधरात्रविषये दुर्गाण्यसञ्चात्रको
नीत्वा यानि नतीकतास्तद्विमा दत्तानि तेषा

इन्हामोध्यमरहमसारसरच्यासङ्खेनाञ्चसा श्रीमहिक्रमभूस्ताखिन जनामोनेन्द्रना

मखवे॥"

ग्रस्य पुरीं वर्णयति।

"यदानधाना च्यायनी महापुरी चदा महाकालमहै प्रयोगिनी। समात्रितप्राग्यपवर्गदायिनी श्रीविक्रमाकीं विनिषी जयत्विष ॥ यो क्मदेशाधिपतिं श्केशरं जिला ग्रहीलोक्जियिनी महाइवे। चानीय समाम्य सुमोच तन्त्वहो श्रीविक्रमार्कः समसत्त्वविक्रमः॥ तसिन् सदा विक्रममेदिनी प्रो विराजमाने समवन्तिकायाम्। सर्वप्रजामस्लमीख्यसम्प-इभूव सर्वत्र च वेदकर्मा ॥ भ्रद्धादिपश्चितवराः कवयस्वनेके च्योतिर्विदः सगभवंस वराचपूर्वाः। श्रीविक्रमार्केष्ट्रपर्यं सदि मान्यबृद्धि-स्तरपारं नृपसखा किल कालिदास:॥"

इति च्वोतिर्विदाभरणम् ॥) विक्रमी, [न] पुं, (विक्रमी व्यवस्थित । विक्रम + इति: ।) चिंदः। इति राजनिर्वेग्टः ॥ विष्णुः। यथाः—

"रंचरो विक्रमी धन्ती मेधाती विक्रम: क्रम:।" इति महाभारते चतुग्रासनपर्व्वाय तस्य सहस-नामस्तीने १८६ चधाये २२ झोक:। चित-ग्रास्तिविश्वरे, त्रि॥ (यथा, महाभारते। १।१२८।२८।

"प्राणवान् विक्रमी चैव शीर्थे सहता-

पार्डते चापि यहितानसानेको वकोदरः ।")
विक्रयः, पुं, (विक्रययमिति। वि + की + "एरच्।"
१।१।५६। दित चाच्।) विक्रययक्रिया। वेचा
दित भाषा । तत्पयायः। विषयः १। दत्यमरः ॥ विषयनम् १ पयनम् १। दित प्रव्ररक्षावती । यवहारः ५ प्रयाया ६। दित चटाधरः ॥ चस्र विहिताविहितनच्नावि विक्रय:

"यमाहिश्काधिनुताश्रपूर्वा नेषाः क्रये विक्रययो प्रश्चसाः। पौष्णाधिचित्राश्रतिबन्द्रवाताः क्रये हिता विक्रययो निषिद्धाः॥"

द्रित च्योति: सारसंग्रहः । *।
क्रयविकयिनिययो यथा। म्हलां दास्यामीति
क्रता ग्रहणादिप क्रयसिद्धिः। तथा च विवादचिन्तामणी कालायनः।
"गणां नवीनमणी स्वास्त्रस्थिति दिणां स्वीतः

"पर्यं रहीला यो म्लामदक्षेव दिशं विजेत्। ऋतुत्रयस्रोपरिचात् तहनं दृहिमात्रुयात्।" स्रत्यद्व दृष्याति:।

"यह चेचादिनं की ला तुल्यस्त्लाच्यान्तितम्। पर्च कारयते यत्तु क्रयचेखं तदुष्यते।" क्रयविकये समयविश्वाध्यन्तरे प्रश्वातापाद-सिद्धः। यथा मतुः।

"कीला विक्रीय वा किचित् यस्येद्वानुष्रयो

चीर नाई प्राचितह्यं दशाचे वाददीत वा।" यतद्याचवकारोक्ते तरपरम्। यथा याच-वक्ताः।

"द्ग्रीकपचयप्ताइमायचाहाईमासिकम्। बीजायोबाद्धरत्नकीदोत्त्रपुंचां परीच्यम्॥" अत्र हहस्राति:।

"बातोव्यांक् पर्यदोषस्तु यदि संजायते

कित्। विकेतः प्रतिदेयन्तत् क्रीता म्ह्यम्याप्रयात्॥" च्यतस्तदृद्रचपरीचयकालात्। काळायनः। "च्यविज्ञातन्तु यत् क्रीतं दुष्टं पञ्चाद्विभावितम्। क्रीतं तत् स्वामिने देयं पर्ययं काविरन्यथा न

काचे प्रागुक्तपरीचाकाकाभ्यन्तरे। परीचिते तु दृष्टस्प्रति:।

"यरीचेत खबं पर्यं खन्येवाच प्रदर्भयेत्। परीचितं बड्डमतं यहीता न पुनस्यजेत्॥" सम्बद्धित नारहः।

चन विशेषयति नारदः।

"कीला मत्त्रीन यो दवं दुष्कीतं मन्यते क्रयौ।
विक्रेतुः प्रतिद्यं तत् तस्मिक्षेवाद्व्यविष्यतम् ॥
दितीयेशद्वि दद्त् केता मत्त्याण्त्रिंशांश्रमाप्तरेत्।
द्विगुगन्तु इतीयेशद्वि परतः केतुरेव तत्॥"
चाप्तरेत् द्यात् विक्रेने दति श्रेषः। द्विगुगं
चिंशांश्रस्य। याज्ञवल्काः।

"राजदैवीपघातेन पर्यये दोष उपागते।

"राजरैवीपचातेन पर्यो दीव उपागते। इतिवैक्रीतरेवासी याचितस्थापयक्तः।"

"उपद्वन्ति वा पर्या दश्चितापद्भियेत वा। विक्रीतृरेव सीश्नयों विक्रीयासंप्रयक्ततः । दीयमानं न स्क्राति क्रीतं पर्यान्तु यः क्रयी। स स्वास्य भवेदीयो विक्रीत्योंश्ययक्तः॥" द्रति प्रायक्तितस्यम्॥ ॥ ॥

खपि च।
"चासं कला परचाधं कला वाधं करोतिच।
विक्रयं वा किया तच पश्चिमा वर्णवत्तरा॥"